

Elementary Students' Opinions of Learning Objects: A Social Studies Course Case¹

Seher YARAR KAPTAN², Ayşegül ŞEYİHOĞLU³

ABSTRACT

The purpose of this study is to find out the opinions of the students on the learning objects designed for 'I Get to Know Myself' unit in the course of 'Studying the Individual and Community'. The research was carried out with qualitative research methods and the data obtained were analyzed with NVivo8 programme. The study group consists of 30 students of 4th grade at an Elementary School in Çayeli, district of Rize. As a means of data collection, the compositions, including the opinions of the students were used throughout the 5 week course carried out by the researcher. As a result, it was identified that the students had positive opinions on learning objects and in such an environment the students found the Social Studies lesson entertaining and enjoyable, moreover the learning objects used in the lessons influence their opinions and help having different feelings at the same time. It is envisioned that the usage of learning objects in Social Studies lesson will aid students to overcome many of the problems encountered in this course and affect the attitudes of the students to Social Studies positively.

Key Words: Teaching Social Studies, Elementary Education, Learning Objects

İlköğretim Öğrencilerinin Öğrenme Nesnelere Yönelik Düşünceleri: Sosyal Bilgiler Dersi Örneği

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, ilköğretim 4. sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersinde "Birey ve Toplum" öğrenme alanının "Kendimi Tanıyorum" ünitesine yönelik hazırlanan öğrenme nesnelere yönelik düşüncelerini ortaya koymaktır. Araştırma nitel araştırma yöntemleri ile gerçekleştirilip, veriler NVivo8 programı ile analiz edilmiştir. Çalışma grubunu, Rize ili Çayeli ilçesindeki bir ilköğretim okulunun 4. sınıfında okuyan 30 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak, 5 hafta boyunca araştırmacı tarafından yürütülen derslerin sonunda öğrencilerin görüşlerini içeren kompozisyonlar kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda; öğrencilerin öğrenme nesnelere beğendikleri ve böyle bir ortamda Sosyal Bilgiler dersini işlemenin eğlenceli, zevkli olduğunu belirttikleri, aynı zamanda derslerde kullanılan öğrenme nesnelere bu derse karşı olan düşüncelerini etkilediği ve farklı duyguları bir arada yaşamalarını sağladığı tespit edilmiştir. Sosyal Bilgiler dersinde öğrenme nesnelere kullanımının bu ders kapsamında karşılaşılan birçok soruna çözüm olacağı ve öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersine karşı tutumlarını olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Eğitimi, İlköğretim, Öğrenme Nesnesi

¹ This study was presented as a paper at The Second International Congress of Educational Research (29 April–2 May 2010).

² Res. Asst. Rize University Education Faculty – seheryarar@gmail.com

³ Assist. Prof. Karadeniz Technical University Fatih Education Faculty – aysegulseyhoglu@gmail.com

INTRODUCTION

Today's information and technology era makes changing in education inevitable as it is in many other areas. Considering this necessity, an education system based on constructivist approach and in which students are more active is tried to be developed. According to researches (Öztürk & Ünal, 1998; Özkal, Kılıç & Çetingöz, 2004; İskender & Altunayşam, 2006; Aykaç, 2007; Güven & Alp, 2008) as the importance of supporting learning with different educational activities with the renewed curriculum has increased, the necessity of using different materials in the courses has also increased. That necessity becomes more important for courses including abstract concepts and courses in which students are at the concrete stage. For example, Social Studies is a basic course which can inform students about their natural and social environment and researches (Issa, Cox & Killingsworth, 1999; Mistler-Jackson & Songer, 2000; Altınışık & Orhan, 2002; İskender & Altunayşam, 2006; Aktunç & Özçınar, 2008) prove that equipments play important roles in teaching many abstract subjects which are parts of the lesson by converting them into concrete state. In litterateur (Öztürk & Ünal, 1998; Özkal, Kılıç & Çetingöz, 2004), inadequacy or lack of this situation appears as an important factor which has a negative effect on students' attitude towards the lesson.

Computers have been used as teaching-learning material because of their feature of providing for students one-to-one teaching environment sitting at the computer. The facilities which this teaching still, called as "Computer Assisted Learning" in litterateur will provide for teaching-learning process, have been tried to be proved by many researches and developed learningware applications (Akarsu, Aşkar & Ersoy, 1988; Özbağı, 1996; Doyle, 2001; Sezgin & Köymen, 2002; Atılboz, 2004; Arıcı & Dalkılıç, 2006; Bakar, Tüzün & Çağiltay, 2008; Türksoy & Aşkar, 2009).

Computer Assisted Learning is a kind of teaching that students can use according to their own learning speed by interacting with each other with a course software having been prepared by taking the students' probable reactions into consideration and it is a research and practice area related with this subject (Köksal, 19818). According to another description, Computer Assisted Learning means introducing and teaching the subjects to students, assessing and evaluating the knowledge via computer in educational environment As a result, CAL is considered as using computer as a teacher supporting material to enrich and rarefy the education during the education process (Güran, 1988; Ağaoğlu, 1989 cited in Arslan, 2003).

In this sense, learning objects can be seen as the most current and important factor of multimedia whose training is supported by the potential of providing opportunities in which students can interact with each other and involve in educational practices. Multimedia can be defined as learning environments in which learning materials are used with the help of various tools in order to reify learning and enrich learning environment depending on the course and subject pattern (Atınışık & Orhan, 2002).

Learning object is a teaching purpose means which can be complete in itself and at the same time can be a part of whole, defined with its high level, and can be shared and reusable after designed just once (Aşkar, 2003). Students go beyond learning just by listening and reading when suitable learning objects are planned to be used; students learn by seeing and doing, so they are active in learning.

Among learning objects, thanks to the learning ware in which animations are used, also the topic of this study, the difficulties of embodying and envisioning the target subjects that are aimed to be taught to students can be eliminated. (Akpınar, Aktamış & Ergin, 2005,

Arıcı & Dalkılıç, 2006; Bakar et al., 2008; Çakıroğlu, Baki & Akkan, 2009; Türksöy & Aşkar, 2009). By this way, it is possible to form a rich learning environment for students. In such learning process (Çalışkan, 2002), students do not contented with bare information; in addition to it, they will have the opportunity to understand how things happen by seeing them.

Related with using the educational investments in a more useful way, various studies that can determine the students' opinions and attitudes toward technological materials should be conducted on behalf of giving importance to form necessary educational policies and strategies, developing a critical point of view (Yavuz & Coşkun, 2008).

For this purpose, applied studies have been carried out in various disciplines both in the world and in our country. In litterateur, while there are studies on computer assisted learning which is a superset of learning objects in Social Studies, there isn't any study on the usage of learning objects. In other words, although in litterateur, there are studies on using learning objects in science, mathematics and language training, the lack of studies in social studies area is at a remarkable level. So, the aim of this study having conducted in the Fall term of 2009-2010 academic year is to reveal elementary school students' opinions about using learning objects in social studies and to make up the discussed deficiency somewhat.

METHOD

The purpose of this study which was conducted in Fall term, 2009-2010 academic year is to investigate students' opinions about using learning objects in 4th year elementary school social studies. With this aspect, the study is a qualitative one and the data obtained by the content analysis method were tabulated descriptively and interpreted.

Practice Setting

This study was conducted at an elementary school in Çayeli district, Rize. As a result of the interviews done with school administrators and 4th year class teachers, it was determined that they are receptive to technological innovations and different practices. Considering the fact that their positive attitudes had a contribution to the study in order to be sound, school administrators and teachers were informed about the study, then the class in which the study would be carried out was determined. Having a computer with connectivity with to internet, delinea scope and its motion picture screen influenced the choice of the sample class from 3 fourth year classes in the school.

Study Group

This study includes 30 fourth year students, 18 of whom are female and 12 of whom are male, at a randomly selected elementary school in Çayeli, Rize in 2009-2010 academic year, fall term. The class including these students was selected among 3 classes by taking the infrastructure facilities into consideration and in accordance with the school administrative and teachers' opinions.

Used Learning Objects: "Adventurous Siblings Can and Canan"

"Adventurous Siblings Can and Canan" was prepared with flash program regarding "I Get To Know Myself" unit taking place in the scope of Individual and Social learning area for elementary school 4th grade students, by the researcher. This prepared learning object is composed of 3 different parts in which siblings called Can and Canan's three different stories were told: "Competition", " Various Faces (Binbir Surat)" and "Clay Tablet in Egypt".

Making the learning object interactive by animating it with the flash program, enabled students to learn at their own learning speeds and take active roles in learning environment. While the stories of the adventures in the learning objects were being made up, unit gains studied in social studies learning program at 4th grade elementary school, students' levels and their socio-economic environment were taken into consideration. Besides, the principles that are to be careful are taken into consideration while the teaching materials are being prepared. This designed learning object was developed to be used in every stage of the 5E Model which is in the frame of constructivism theory. During the research, the plans of all courses are prepared according to 5E model.

Data Collection Tool

The research data were gathered from the students' compositions written to express their ideas about the lessons after the courses taught together with the researcher. Before starting to write the composition an explanation was made to students by the first investigator. In this explanation students were asked to tell about what they think courses are conducted in conjunction with learning objects, what are the positive and negative aspects of these courses and what the most like and dislike elements are in this learning objects. Also they were asked to submit their proposal about learning objects. While the students are writing these compositions, any intervention did not make them.

After this writing, all papers are numbered to distinguish between and to use presentation of findings.

Data Analysis

Data were analyzed with content analysis. In content analysis of the qualitative research, basically, the similar data were put together in the frame of certain concepts and themes and, they were arranged and interpreted in a way the reader can understand (Yıldırım & Şimşek, 2006, 227).

In order to analyze the data collection tool reliably, compositions were firstly read and analyzed with the content analysis by the first writer; then, two writers came together and discussed until reaching a consensus about the composed codes and themes and the last version of themes were decided. After that, codes were subsumed under themes; their frequencies were calculated and interpreted. For this purpose, while the content analysis was being done in this study, codes and themes were determined considering students' opinions via NVivo 8 program. Also, all codes and themes are shown together in the created model and presented in Table 1. In order to understand the codes and themes better, examples from the related students' ideas are presented.

Nvivo 8.0 used for analyzing the data is a program which makes it possible for the researcher to subsume the codes under special themes, compare a number of sample data, repeat the procedure quickly and correct it when necessary, reach the obtained results, create a relationship between codes and the researcher's notes and summarize the obtained data as models, matrix, graphic or report (Cassell et al., 2005 cited in Alaz & Birinci Konur, 2009).

FINDINGS

The results of the content analysis of 4th year elementary school students' opinions toward learning objects are shown in Table 1.

Table 1. *The analysis of elementary school students' ideas toward learning objects*

Theme		Code	Repeated Students	f	
Opinions Toward Learning Object	Positive	In Terms of Attitude	Liked, Liked very much, Enjoyed	30, 29, 28, 27, 26, 25, 24, 23, 21, 20, 19, 18, 17, 16, 15, 14, 13, 12, 11, 10, 9, 8, 7, 6,	29
					5, 4, 3, 2, 1
		In terms of Methods and Technique	My opinion towards the lesson has changed	30, 24, 18, 7	4
			Surprised, Excited	20, 16, 15	3
			Group Work	21, 16, 14, 11, 8, 3, 1	7
	Negative	Had Difficulty	Game	30, 11, 9, 4	4
			Various Activities	29, 28, 23, 18	4
		Bored	Drama	9, 3	2
				22, 17, 15, 12, 8	5
				21, 16, 15, 12, 6	5
Some of the activities were easy	22, 17, 16, 3	4			
Sounds, Visuals could be different	22, 16	2			

In Table 1, it is seen that students' opinions about the learning objects are classified into themes as positive and negative. However, total frequency of expressing negative (f=16) ideas is lower in comparison with positive (f=53) ones.

If these themes are examined in details, it is seen that positive expressions are related with attitudes towards the lesson and used method and technique. Positive attitude theme that students developed toward Social Studies lesson includes codes such as liking the lesson and enjoys it, changing opinions toward the lesson, being surprised / excited. Among these codes, 29 students stated that they liked the course and enjoyed it, 4 stated that their opinion towards the course changed, 2 stated that they were surprised by the things they encountered in the lesson and 1 student stated that he/she was excited in the lessons.

The following statements can be given as examples for students' opinions toward these codes: While - S 28 were expressing idea as: "All lessons were very beautiful and enjoyable", other students expressed their feelings as: -S 25: "I enjoyed all of the tasks that my teacher gave. I enjoyed in lessons, I thank for all lessons.", -S 26: "Social Studies Lesson is very beautiful, I like it very much. My favorite lesson is Social Studies." -S 18: "I like Social Studies very much. All of the lessons were beautiful and my teacher changed my ideas.", -S 20: "I was surprised very much by the finger print study at first, then, I enjoyed it very much.", -S 16: "I was both excited at the twins activity very much and also enjoyed very much."

The reason of students' having positive opinions in terms of method and technique is working in groups, playing games and having different contents as activities and preparing dramas. 7 of the students stated that since the learning objects gave the opportunity for group work, it contributed to their positive attitudes toward lesson in terms of using methods and techniques. Also, from the codes under the title of "Method-Technique" theme, it was revealed that "game" affected 4 students', "drama" affected 2 students' opinions toward the lesson in a positive way. Learning objects feature of giving the opportunity to use

different learning objects together influenced 4 students to develop positive attitude towards the method and technique used in the lesson.

Students expressed their opinions like that: for example, they used such statements; S 8 "You have worked very hard for group work, thank you.", S 9: "It was very nice to play games, dramas and sing songs in Social Studies lesson.", S 3:" While we were being taught the subject, we expressed our feelings by playing dramas and role playing." S 28: "I liked the lessons taught by our teacher Seher because I enjoyed and we did many activities.", S 29: "It was the most beautiful and most enjoyable lesson I had experienced. I liked this lesson very much because we did many activities."

Using learning objects in Social Studies lesson has also caused some negative feelings on students, besides the positive opinions. The reasons lying behind the negative opinions caused by using learning object in Social Studies are having difficulty, being bored, finding them easy and disliking sounds/visual objects. Related with this fact, 5 students stated that they had difficulty especially in "Family Tree" group work and 5 other students stated that they were bored. There were also 4 students who found the activities easy. 2 students stated that the sounds and visual things used in learning objects could be different.

For example; S 22: "Family tree could be more oriented. For instance, some ornaments could be used besides the family tree. Things used in Charade could be a bit more difficult such as imitating animals. Can's funny babyhood pictures could be put into Can's album. Twins activity could be more surprising. ", S 17: I had a lot of difficulty in Family Tree group work, it could be a bit easier. But Clay Tablet in Egypt activity was so easy for me, it could be more difficult.", S 15: "Family Tree activity was a bit difficult but I was able to do it.", S 6: "I was a bit bored in Family Tree activity because it was a bit difficult.", S 16: "I felt a bit sleepy during "Can and Canan" activity because of its sounds.", S 3: "Some of the group works we did in Social Studies lesson were very easy, I would rather more difficult one."

RESULTS, DISCUSSION AND RECOMMENDATIONS

A model was designed in Nvivo 8 program in order to make them more understandable by visualizing the findings obtained by the research.

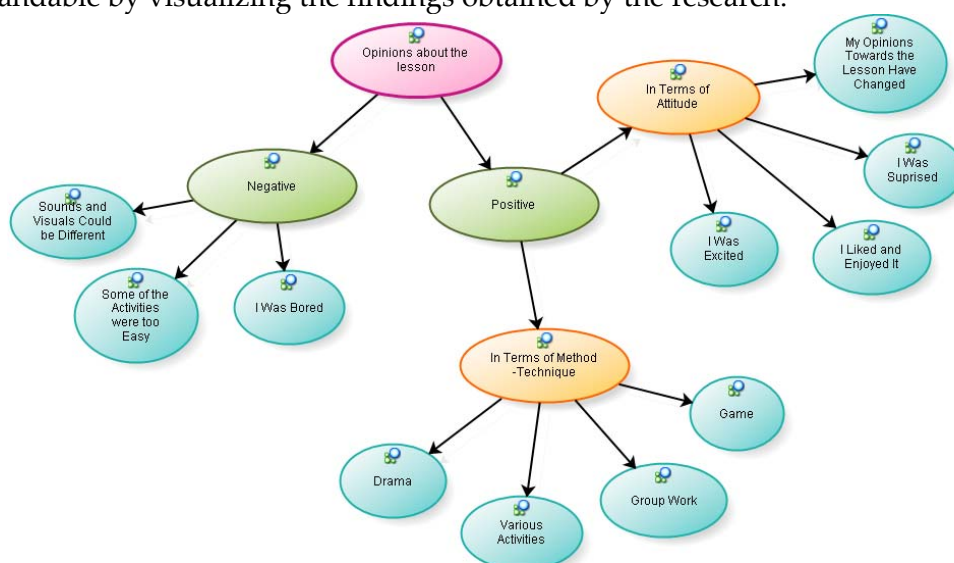

Figure 1. Elementary students' opinions of learning objects

As it can be seen in Figure 1, among the students' positive opinions about using learning objects in Social Studies according to the positive frequencies on methods-techniques used in lessons are respectively group work, game, different activities and drama. When the litterateur was examined, it was seen that students have positive attitudes toward using educational games in lessons and they prefer game based learning to traditional learning methods (such as reading book, listening the teacher) (Karakuş, İnal & Çağiltay, 2008; Bakar, Tüzün & Çağiltay, 2008). These results overlap with the results of this study.

As a result of the study, it was proved that in terms of the attitude to Social Studies students liked learning objects and they stated that it was enjoyable to study Social Studies in such an environment, also the learning objects used in these courses had an influence on their ideas about these lessons and enabled them to experience different feelings at the same time. It is also possible to see the results of another research claiming that students' using technological tools and materials in education has a positive effect on their attitudes (Yavuz & Coşkun, 2008).

Students' negative opinions affected by the learning objects were stated as the difficulty or easiness of the activities and being bored. It is a very hard work to be able to appeal to each student's level during the lesson. The activities that are not suitable for their levels lead students to have negative opinions. Studies done by Çakır (2006) and Özsoy (2007) include results stressing the importance of suitable level for educational process.

In this study, another negative idea on learning objects is the wish of using different colour, visual and sounds instead of the ones used in the study. Additionally, these technological facilities, such as learning objects, providing many opportunities in the web environment can be effective when they are prepared sufficiently not only as contents but also as visuals. Researches prove that besides the fact that vision-based elements and stimulus has become common, while an increasing efficiency is expected, there are teaching environments composed of teaching materials prepared consciously or unconsciously and there are projections of these environments in education. (Kılıç & Seven, 2003; Yazar, 2003; Lord 2001; Özay & Hasenekoğlu, 2007; Bean vd. 1990; Reid, 1990; Dünder, 1995; Güneş, 2002 cited in Şeyihoğlu & Şeyihoğlu, 2009)

Considering the mentioned results and the results of the studies done on this issue, some suggestions are tried to be offered with the thought that learning objects can solve frequently faced problems in the scope of Social Studies.

- The study has revealed the importance of accordance between visuals used in learning objects and students' interest and levels. It should be careful about the choice of the visuals, colours, plots and background music used for this purpose. They should be chosen from the students' worlds and they should appeal to their interest and needs, development and background knowledge. Otherwise, the practice might be under or above the level so that students might be bored and have negative feelings or prejudices towards the lesson. For convenience in the visuals, colours and students' levels, it can be suggested to take the graphic organizer experts' opinions to develop objects.

- Considering the result that students like group work and develop positive attitude towards the lesson by this interaction, it is offered to use methods and techniques including group work by which students have the opportunity to do themselves in Social Sciences.

- Teachers should be informed about the local and foreign learning object storage where they can find and use learning objects, and enable them to reach these sites easily.

- In educational faculties where teachers are trained, in addition to courses in which teachers are trained to be able to use technological tools and materials in their lessons, there should be courses in which they are provided to use different computer software such as flash program which they can benefit from to develop materials. By this way not only the usage of tools and materials that have technological infrastructure, but also their production for individual needs can be provided.
- For teachers going on their jobs, in-service training programs on the efficient usage of programs that can be benefitted from to design learning objects should be organized cooperating with the teachers and lecturers at Computer Technologies Educational Program.
- This study is limited to the study group and studied unit. This research done for the first time in Social Studies should be applied to other learning areas of Social Studies and to different age groups; then the practicability of learning objects should be discussed.
- Not only the students' opinions but also the teachers', pre-service teachers', school administrators' and parents' opinions can be taken in order to direct the investments for teaching technologies in a more healthy way.

REFERENCES

- Akarsu, F., Aşkar, P. & Ersoy, Y. (1988). Bilgisayar destekli öğretimde öğretmenin işlevi ve yetiştirilmesi. *Ortaöğretimde Bilgisayar Destekli Fen Eğitimi ve Sorunlar TFV Sempozyumu*. ODTÜ. Haziran. Ankara. 57-63.
- Akpınar, E., Aktamış, H. & Ergin, Ö.(2005). Fen bilgisi dersinde eğitim teknolojisi kullanılmasına ilişkin öğrenci görüşleri. *TOJET*, 4 (1), 93-100.
- Aktunç, E. & Özçınar, Z. (2008). İlköğretim sosyal bilgiler öğretiminin eğitim teknolojisi öğeleri açısından incelenmesi. *8th International Educational Technology Conference*. 6-9 May 2008. Eskişehir.
- Alaz, A. & Birinci Konur, K. (2009). Öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması dersine yönelik deneyimleri. *I. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi*. 1-3 Mayıs 2009. Çanakkale.
- Altınışık S. & Orhan, F. (2002). Sosyal bilgiler dersinde çoklu ortamın öğrencilerin akademik başarıları ve derse karşı tutumları üzerindeki etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23, 41-49.
- Arıcı, N. & Dalkılıç, E. (2006). Animasyonların bilgisayar destekli öğretime katkısı: bir uygulama örneği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 14 (2), 421-430.
- Arslan, B. (2003). Bilgisayar destekli eğitime tabi tutulan ortaöğretim öğrencileriyle bu süreçte eğitici olarak rol alan öğretmenlerin BDE'e ilişkin görüşleri. *TOJET*, 2 (4), 67-75.
- Atılboz, N. G. (2004). Lise 1. sınıf öğrencilerinin mitoz ve mayoz bölünme konuları ile ilgili anlama düzeyleri ve kavram yanlışları. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24 (3), 147-157.
- Aşkar, P. (2003). Eğitim teknolojisi için yeni bir kavram: öğrenme nesnelere. *XII. Eğitim Bilimleri Kongresi*. 15-18 Ekim 2003. Antalya.
- Aykaç, N. (2007). İlköğretim sosyal bilgiler dersi eğitim-öğretim programına yönelik öğretmen görüşleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 6 (22), 46-73.
- Bakar, A., Tüzün, H. & Çağiltay, K. (2008). Öğrencilerin eğitsel bilgisayar oyunu kullanımına ilişkin görüşleri: sosyal bilgiler dersi örneği. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35, 27-37.

- Çakır, A. (2006). İlköğretim dördüncü sınıf matematik ders kitapları ile ilgili öğretmen görüşleri. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Çakıroğlu, Ü., Baki, A. & Akkan, Y. (2009). Öğrenme nesnelere dayalı bir öğrenme ortamının farklı açılardan değerlendirilmesi. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education*, 1 (1), 51-65.
- Çalışkan, S. (2002). Uzaktan eğitim web sitelerinde animasyon kullanımı. *Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu*. 23-25 Mayıs 2002. Eskişehir.
- Doyle, A. (2001). Web animation. *Technology & Learning*, 22 (2), 30-36.
- Güven, B. & Alp, S. (2008). Yeni sosyal bilgiler dersi öğretim programının kazanımlarına yönelik öğretmen görüşleri. *Millî Eğitim Dergisi*, 36 (177), 153-165.
- Issa, R. R. A., Cox, R. F. & Killingsworth, C. F. (1999). Impact of multimedia-based instruction on learning and retention. *Journal of Computing in Civil Engineering*, 13, 281-290.
- İskender, P. & Altunayşam, E. (2006). İlköğretim okullarında sosyal bilgiler öğretimi açısından olması gereken donanım ve insan kaynakları. *Millî Eğitim Dergisi*, 170, 143-157.
- Karakuş, T., İnal, Y., & Çağıltay, K. (2008). A descriptive study of Turkish high school students' game-playing characteristics and their considerations concerning the effects of games. *Computers in Human Behavior*, 24 (6), 2520-2529.
- Köksal, A. (1981). *Bilişim terimleri sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Mistler-Jackson, M. & Songer, N. B. (2000). Student motivation and internet technology: are students empowered to learn science? *Journal of Research in Science Teaching*, 37 (5), 459-479.
- Özbağı, T. (1996). Çizgi filmlerin sanat eğitimindeki yeri. *I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyumu*. 12-15 Kasım 1996. Ankara: MEB-FRTEB.
- Özkal, N. A., Kılıç, G. & Çetingöz, D. (2004). Sosyal bilgiler dersine ilişkin öğretmen görüşleri ve öğrencilerin bu derse yönelik tutumları. *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*. 6-9 Temmuz 2004. Malatya.
- Özsoy, H. (2007). İlköğretim 4.-5. sınıf fen ve teknoloji ders kitaplarının öğrenci, öğretmen ve veli görüşleri bağlamında değerlendirilmesi. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Zonguldak.
- Öztürk, C. & Ünal, S. (1998). Sınıf öğretmenlerinin sosyal bilgiler dersine karşı tutumu. *IV. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Sempozyumu*. 15-16 Ekim 1998. Denizli.
- Sezgin, E. & Köymen, Ü. (2002). İkili kodlama kuramına dayalı olarak hazırlanan multimedya yazılımının fen bilgisi öğretiminde akademik başarıya olan etkisi. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4, 137-143.
- Şeyihoğlu, A. & Şeyihoğlu, Ş. (2009). Hayat bilgisi dersi web tabanlı öğrenme nesnelere yönelik görsel tasarım elemanları açısından incelenmesi. *3. Uluslararası Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Sempozyumu*. 7-9 Ekim 2009. Trabzon.
- Türksoy, H. & Aşkar, P. (2009). Öğrenme nesnelere yönelik paylaşımında anlamsal web teknolojilerinin kullanımı. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 36, 271-282.
- Yavuz, S. & Coşkun, A. E. (2008). Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutum ve düşünceleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34, 276-286.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (5. Baskı)*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

İlköğretim Öğrencilerinin Öğrenme Nesnelere Yönelik Düşünceleri: Sosyal Bilgiler Dersi Örneği¹

Seher YARAR KAPTAN², Ayşegül ŞEYİHOĞLU³

GİRİŞ

Yaşadığımız bilgi ve teknoloji çağı, birçok alanda olduğu gibi eğitim sisteminde de değişimi kaçınılmaz kılmaktadır. Bu zorunluluktan hareketle yapılandırmacı yaklaşımı temel alan, öğrencinin daha çok aktif olduğu bir eğitim sistemi geliştirilmeye çalışılmaktadır. Araştırmalara göre (Öztürk & Ünal, 1998; Özkal, Kılıç & Çetingöz, 2004; İskender & Altunayşam, 2006; Aykaç, 2007; Güven & Alp, 2008), yenilenen müfredatla birlikte öğrenmenin farklı eğitsel etkinliklerle desteklenmesinin öneminin artması, derslerde farklı materyallerden faydalanma gereksinimini arttırmıştır. Bu gereksinim, soyut kavramlar içeren dersler ile öğrencilerin somut evrede olduğu derslerde daha önemli bir hal alır. Örneğin; Sosyal bilgiler dersi, öğrencileri doğal ve toplumsal çevreleri hakkında bilgilendirebilecek temel derstir ve araştırmalar; (Issa, Cox & Killingsworth, 1999; Mock, 1999; Mistler-Jackson & Songer, 2000; Altınışık & Orhan, 2002; İskender & Altunayşam, 2006; Aktunç & Özçınar, 2008) ders kapsamında bulunan birçok soyut konunun somut duruma getirilerek öğretilmesinde, araç-gereçler büyük rol oynadığını ortaya koymaktadır. Bu durumun eksikliği veya yetersizliği, literatürde (Öztürk & Ünal, 1998; Özkal, Kılıç & Çetingöz, 2004), öğrencilerin derse yönelik tutumlarını olumsuz yönde etkileyen önemli bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bilgisayarlar, diğer teknolojik araçlarla bütünleşik olarak birebir öğretim ortamı sağlayabilme ve bilginin kalıcı şekilde aktarılmasında etkili olma özellikleri nedeniyle öğrenme-öğretme aracı olarak kullanılmaktadır. Literatürde "Bilgisayar Destekli Öğretim" olarak tanımlanan bu öğretim biçiminin öğrenme-öğretme sürecine sağlayacağı faydalar pek çok araştırma ve geliştirilen eğitim yazılımı uygulamaları ile kanıtlanmaya çalışılmıştır (Akarsu, Aşkar & Ersoy, 1988; Özbağı, 1996; Doyle, 2001; Sezgin & Köymen, 2002; Atılboz, 2004; Arıcı & Dalkılıç, 2006; Bakar, Tüzün & Çağiltay, 2008; Türksoy & Aşkar, 2009).

Öğrenme nesnesi ise kendi başına bir bütün olan, aynı zamanda bir bütünün de parçası olabilen, üst verisi ile birlikte tanımlanan, bir kere tasarlandıktan sonra, paylaşılabilen ve yeniden kullanılabilen öğrenme amaçlı bir varlıktır (Aşkar, 2003). Uygun tasarlanmış öğrenme nesnelere kullanıldığı öğrenme ortamlarında öğrenciler sadece dinleyerek ve okuyarak öğrenmenin ötesine geçerler; öğrenciler öğrenme sırasında aktiftir, görerek ve yaparak öğrenirler.

Öğrenme nesnelere içinde, çalışmanın da konusu olan, animasyonların kullanıldığı eğitim yazılımları sayesinde öğrencilere öğretilmek istenen soyut olayları veya varlıkları somutlaştırma ve zihinde canlandırma güçlükleri ortadan (Akpınar, Aktamış & Ergin, 2005,

¹ Bu çalışmanın bir kısmı II. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur (29 Nisan-2 Mayıs 2010).

² Arş. Gör. Rize Üniversitesi Eğitim Fakültesi – seheryarar@gmail.com

³ Yrd. Doç. Dr. Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi – aysegulsehihoglu@gmail.com

Arıcı & Dalkılıç, 2006; Bakar, Tüzün & Çağiltay, 2008; Çakıroğlu, Baki & Akkan, 2009; Türksoy & Aşkar, 2009). Böylece öğrenci için zengin bir öğrenme ortamı oluşturmak mümkün olabilmektedir. Böyle bir ortamdaki eğitim süreci ile (Çalışkan, 2002), öğrenci sadece kendisine verilen kuru bilgilerle kalmamakta, aynı zamanda bu olayların nasıl gerçekleştiğini de görerek anlama imkânına kavuşmaktadır.

Eğitim ve öğretime yapılacak yatırımların daha akılcı kullanılmasına ilişkin, gerekli eğitim politika ve stratejilerin oluşturulmasına önem verilmesi ve eleştirel bir bakış açısı getirilebilmesi adına, öğrencilerin teknolojik araç gereçlere yönelik düşünce ve tutumlarını belirleyebilecek çeşitli çalışmalar yapılmalıdır (Yavuz & Coşkun, 2008).

Bu amaçla, gerek dünyada gerekse ülkemizde çeşitli disiplinlerde uygulamalı araştırmalar yürütülmüştür. Literatürde, Sosyal Bilgiler dersinde öğrenme nesnelерinin üst kümesi olan bilgisayar destekli öğrenme konusunda çalışmalar mevcut iken öğrenme nesnesinin kullanımı ile ilgili herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Başka bir ifade ile; literatürde fen, matematik ve dil eğitiminde öğrenme nesnelерinden yararlanılmasına yönelik çalışmaların mevcudiyetine rağmen, sosyal bilgiler alanındaki çalışmaların eksikliği dikkat çekici boyuttadır. Bu sebeple; 2009–2010 eğitim-öğretim yılının güz döneminde gerçekleştirilen bu çalışmanın amacı, ilköğretim sosyal bilgiler dersinde öğrenme nesnelерinin kullanımına ilişkin ilköğretim öğrencilerinin görüşlerini ortaya çıkararak söz konusu eksikliği bir parça da olsa gidermektir.

YÖNTEM

2009–2010 eğitim-öğretim yılının Güz döneminde gerçekleştirilen bu araştırmanın amacı, ilköğretim 4. sınıf Sosyal Bilgiler dersinde öğrenme nesnesi kullanımına ilişkin öğrenci görüşlerini ortaya çıkarmaktır. Çalışma bu yönüyle nitel özellik göstermekte olup, içerik analizi yönteminden sonra elde veriler betimsel tarzda tablolastırılarak yorumlanmıştır.

Uygulama

Araştırma, Rize ili Çayeli İlçesinde bulunan bir ilköğretim okulunda gerçekleştirilmiştir. Okul idarecileri ve 4. sınıf öğretmeni ile yapılan görüşmeler sonucunda, teknolojik yeniliklere ve farklı uygulamalara açık oldukları tespit edildikten sonra okulda bulunan üç adet dördüncü sınıftan, çalışmanın yürütüldüğü sınıfın seçilmesinde; internet bağlantılı bir bilgisayar, bir projeksiyon cihazı ile perdesi ve beyaz perde mevcudiyeti etkili olmuştur.

Çalışma Grubu

Bu araştırma, 2009–2010 eğitim öğretim yılı güz döneminde, Rize ili Çayeli ilçesinde rastgele seçilen bir ilköğretim okulunda, öğrenim gören 18'i kız 12'si erkek olmak üzere 30 dördüncü sınıf öğrencisini kapsamaktadır.

Uygulama Süreci

Uygulamanın başında, öğrencilere sınıf öğretmeni ve araştırmacı tarafından öğrenme nesneleri ve uygulama süreci ile ilgili bilgi verilmiştir. Uygulamalar haftada üç saat olmak üzere 5 hafta boyunca birinci yazar tarafından gerçekleştirilmiştir. Öğrenciler, Sosyal Bilgiler dersi “Kendimi Tanıyorum” ünitesinin konularını, öğrenme nesnesine dayalı olarak yapısalcılık 5E modeline uygun hazırlanan ders planları dâhilinde tamamlamışlardır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmanın verileri, araştırmacı ile birlikte yürüttükleri derslerin ardından, öğrenciler tarafından, dersle ilgili düşüncelerini ifade etme amaçlı, yazılan kompozisyonlardan toplanmıştır. Kompozisyon yazılmasına başlanmadan önce öğrencilere yazacakları kompozisyonlarda öğrenme nesnelere ile birlikte yürütülen dersler hakkında neler düşündüklerini, bu derslerin olumlu ve olumsuz yönlerinin neler olduklarını, derslerde en çok hoşlandıkları ve hoşlanmadıkları unsurların neler olduklarını ve önerilerini sunabilecekleri açıklanmıştır. Öğrenciler kompozisyonlarını yazarken onlara herhangi bir müdahale bulunulmamıştır. Yazma işlemi tamamlandıktan sonra kağıtları birbirinden ayırt edebilmek amacıyla her birine numara verilmiş ve bulguların sunumunda da bu numaralardan faydalanılmıştır.

Verilerin Analizi Çözümlemesi

Öğrencilerin yazdıkları kompozisyonlara içerik analizi yapılmıştır. Analizin güvenilir olması amacı ile kompozisyonlar önce birinci yazar tarafından okunarak içerik analizi ile çözümlenmiş, daha sonra iki yazarla biraya gelinerek oluşan kodlar ve temalar hakkında fikir birliğine varana kadar tartışılmış ve temalara son şekli verilmiştir. Ardından kodlar temalar altında toplanarak, frekansları hesaplanarak yorumlanmıştır. Bu amaçla çalışmada içerik analizi yapılırken, NVivo 8 programı aracılığı ile öğrencilerin görüşlerinden yola çıkılarak temalar ve kodlar belirlenmiştir. Yine NVivo 8 programı vasıtasıyla tüm tema ve kodlar oluşturulan modelde bir arada gösterilmiş, Şekil 1 olarak sunulmuştur. Kodlar ve temaların daha iyi anlaşılabilmesi için, ilgili öğrencilerin görüşlerinden örnekler verilmiştir.

BULGULAR

İlköğretim dördüncü sınıf öğrencilerinin öğrenme nesnelere yönelik düşüncelerinin içerik analizi sonuçlarına göre öğrencilerin öğrenme nesnelere hakkındaki düşünceleri olumlu ve olumsuz olarak 2 tema altında toplanmıştır. Ancak toplamda olumsuz görüş bildirme sıklığı (f=16), olumlu görüşe göre (f=53) azdır. Bu temalar detaylı olarak incelenecek olursa; olumlu ifadelerin; derse yönelik tutumlar ile kullanılan yöntem ve tekniklere dair oldukları görülmektedir. Öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersine yönelik geliştirdikleri olumlu tutum teması; derse beğenme/sevme ve derste eğlenme, derse yönelik düşüncelerinin değişmesi, şaşırma/heyecanlanma şeklinde kodları kapsamaktadır.

Öğrencilerin bu kodlara yönelik görüşlerine aşağıdaki ifadeler örnek olarak verilebilir: -Ö 28: *"Her ders çok güzel ve eğlenceli oldu."* şeklinde görüş bildirirken başka öğrenciler ise bu durumu şu şekilde ifade etmiştir; -Ö25: *"Öğretmenimin verdiği bütün çalışmalarda eğlendim. Derslerde çok eğlendim, bütün dersler için teşekkür ediyorum demıştır."*

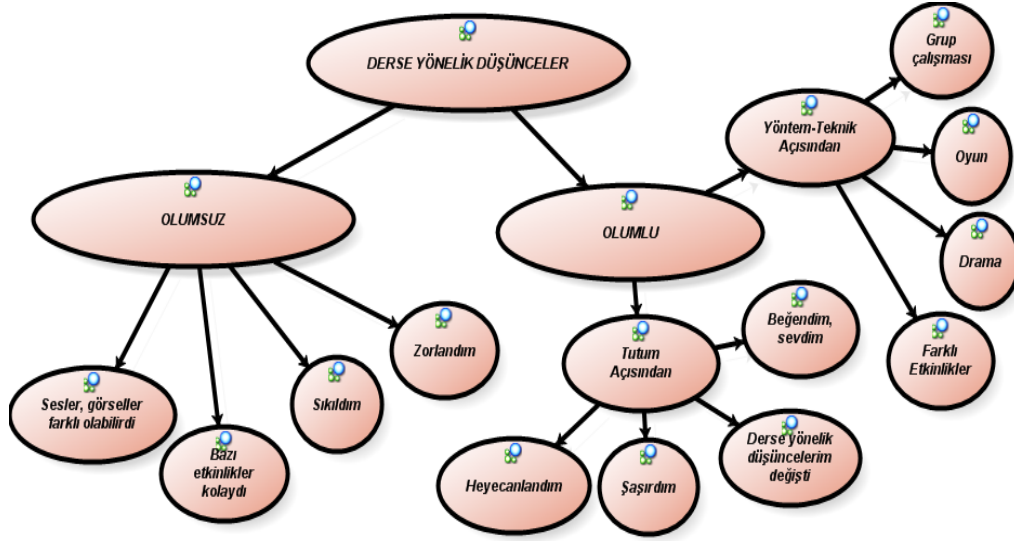
Öğrencilerin yöntem ve teknik açısından olumlu düşüncelerinin kaynağı; grup çalışması yapılması, oyun oynanması, etkinlikler olarak farklı içerikler taşınması ve drama yapılmasıdır. Öğrenciler, bu tema altında dile getirdikleri düşüncelere örnek olarak şu ifadeler gösterilebilir; -Ö 8: *"Grup çalışmasına çok emek verdiniz, teşekkür ederim."*, -Ö 3: *"Sosyal bilgiler dersinde birçok grup çalışması yaptık."*, -Ö 21: *"Sosyal Bilgiler dersinde en çok grup çalışmalarını sevdim."*

Öğrenme nesnelere sosyal bilgiler dersinde kullanılması olumlu düşüncelerin yanı sıra öğrencilerde olumsuz düşüncelerin de oluşmasına sebep olmuştur. Sosyal Bilgiler dersinde öğrenme nesnesi kullanmanın getirdiği olumsuz düşüncelerin altında yatan sebepler; zorlanma, sıkılma, kolay bulma ve sesleri/görselleri beğenmemedir. Öğrenciler bu düşüncelerini ise şu şekilde dile getirmişlerdir; -Ö 17: *"Soyağacı grup çalışması etkinliğinde çok"*

zorlandım, biraz daha kolay olabilirdi. Ama Mısır'daki Kil Tablet etkinliği de çok kolay geldi bana, onu daha zor yapabiliydiniz öğretmenim.", -Ö 15: "Soyağacı grup çalışması biraz zordu ama yine de yapabildim."

SONUÇLAR, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Araştırmadan elde edilen bulgular değerlendirildiğinde ortaya çıkan sonuçların, görsel hale getirilerek daha anlaşılabilir olması için NVivo 8 programında model oluşturulmuştur (Şekil 1).

Şekil1. İlköğretim öğrencilerinin öğrenme nesnelere yönelik düşüncelerinin modeli

Şekil 1'de görülebileceği gibi; öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersinde öğrenme nesnesi kullanımına yönelik olumlu düşüncelerinin başında derslerde kullanılan yöntem-teknipler konusundaki olumlu düşünceleri frekanslarına göre sırasıyla; grup çalışması, oyun, farklı etkinlikler ve dramadır. Literatürde incelendiğinde; öğrencilerin derslerde eğitsel oyun kullanımına olumlu yaklaştığı ve oyun-tabanlı öğrenmeyi klasik öğrenme yöntemlerine (kitaptan okumak, öğretmeni dinlemek gibi) tercih ettikleri görülmüştür (Bakar, Tüzün & Çağıltay, 2008; Karakuş, İnal & Çağıltay, 2008). Bu sonuçlar çalışma sonuçlarıyla paralellik göstermektedir.

Araştırmanın sonucunda Sosyal Bilgiler dersine yönelik tutum açısından; öğrencilerin öğrenme nesnelere beğendikleri ve böyle bir ortamda Sosyal Bilgiler dersini işlemenin eğlenceli, zevkli olduğunu belirttikleri, aynı zamanda derslerde kullanılan öğrenme nesnelere bu derse karşı olan düşüncelerini etkilediği ve farklı duyguları bir arada yaşamalarını sağladığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin öğretimde teknolojik araç gereçleri kullanmalarının, öğrencilerin tutumlarını olumlu etkilediği yönünde, başka araştırma sonuçlarına da rastlanmıştır (Yavuz & Coşkun, 2008).

Öğrenme nesnelere öğrencilerde oluşturduğu olumsuz düşünceler ise etkinliklerin zor ya da kolay olması ve sıkılma ifadeleri şeklinde dile getirilmiştir. Ders esnasında tüm öğrencilerin seviyesine hitap edebilmek oldukça güç bir iştir. Seviyeye uygun olmayan etkinlikler öğrencilerin olumsuz düşüncelere sahip olmasına neden olabilir. Çakır (2006) ve Özsoy'a (2007) ait çalışmalar da öğretim sürecinin seviyeye uygunluğuna vurgu yapan sonuçlar içermektedir.

Yukarıda sözü edilen sonuçlar ve bu konuda yapılan diğer araştırmaların sonuçlarına dayalı olarak geliştirilmeye çalışılan önerilerden bazıları şunlardır;

- Öğrenme nesnelerinde kullanılan görseller, renkleri, senaryolar ve fon müziklerinin, öğrencinin dünyasından seçilerek ilgi ve ihtiyaçlarına, gelişim seviyeleri ve önbilgileri hitap eder nitelikte olmasına dikkat edilmelidir. Görseller ve renklerin öğrenci seviyesine uygunluğu için ise; grafik tasarım uzmanları görüşleri alınarak nesne geliştirilmesi önerilebilir.

- Sosyal bilgiler dersinde, öğrencilerin kendilerini gerçekleştirme imkânı buldukları, grup çalışması içeren yöntem ve tekniklere daha çok yer verilmelidir.

- Öğretmenlerimiz öğrenme nesnelerini bulup kullanabilecekleri yerli ve yabancı öğrenme nesnesi ambarları hakkında bilgilendirilmeli, bu alanlara erişimleri kolaylaştırılmalıdır.

- Eğitim fakültelerinde öğretmenlerin teknolojik araç gereçlerini derslerinde uygulamaları için gerekli bilgi ve becerilerin kazandırıldığı derslerin yanı sıra, derslerde materyal geliştirmede faydalanabilecekleri flash programı gibi farklı bilgisayar yazılımlarını kullanmalarını sağlayacağı derslere yer verilmelidir.

- Göreve devam eden öğretmenler için, eğitim fakültelerinin Bilgisayar Teknolojileri Eğitimi Bölümü öğretim elemanları ile öğretmenlerin işbirliği yapılarak öğrenme nesnesi tasarlamada faydalanılabilecek programların etkin kullanımı konusunda hizmet içi eğitim programları düzenlenmelidir.

- Milli Eğitim Bakanlığı bünyesi (www.egitim.gov.tr) öğrenme nesnesi ambarında bulunan nesnelerin, ilköğretim seviyesinde olanlarının sayısı artırılarak, öğretmenlerin gelişmelerden haberdar edilmesi ve derslerinde kullanımının yaygınlaştırılması teşvik edilmelidir.

Atıf için / Please cite as:

Yarar Kaptan, S. & Şeyihoğlu, A. (2011). Elementary students' opinions of learning objects: A social studies course case [İlköğretim öğrencilerinin öğrenme nesnelere yönelik düşünceleri: sosyal bilgiler dersi örneği]. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi - Journal of Educational Sciences Research*, 1 (2), 119–132. <http://ebad-jesr.com/>.